

FONS JOAQUIM PUIGVERT I PASTELLS

1 ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

- 1.1 CAT / CRDI / 94
- 1.2 Fons Joaquim Puigvert i Pastells
- 1.3 1953-1999
- 1.4 Fons
- 1.5 34 pel·lícules (9,5 mm, 16 mm i Super 8) i 5 vídeos (DVD)

2 ÀREA DE CONTEXT

- 2.1 Joaquim Puigvert i Pastells
- 2.2 Va néixer a Vilobí d'Onyar (Girona) el 23 d'abril de 1928. El seu pare, Rossend Puigvert, era farmacèutic i un bon afeccionat a la fotografia, i totes dues activitats van ser compartides per Joaquim Puigvert, que es va iniciar en l'art fotogràfic ja des de la infantesa i va cursar els estudis de farmàcia fins a obtenir la llicenciatura l'any 1951. Va començar a fer pel·lícules als anys 50. Conscient de la transformació que estava vivint el medi rural, els seus primers documentals tractaven de la pagesia i dels oficis artesanals destinats a desaparèixer, dels quals en són un primer exemple *Vilobí d'Onyar, un poble que treballa* (1953), *Esclops d'artesanía, un ofici que desapareix* (1954) o *Un rajoler* (1956), filmades totes tres amb una càmera de 9,5 mm de la casa Pathé. Aquesta temàtica va marcar gran part de la seva producció cinematogràfica dels anys posteriors amb documentals com *Càntirs negres* (1977), *En Pasqual Mulí, l'últim culleraire de Tortellà* (1978), *En Siset cisteller* (1983) o *La matança del porc a Can Riquer* (1984). També s'interessà pel cinema experimental que queda reflectit en les seves obres breus *Exp. n.º 1*, *Exp. n.º 2* i *Exp. n.º 3*, realitzades a partir de la tècnica consistent a pintar o gravar directament la pel·lícula cinematogràfica; o *Metamorfosis*, una animació amb formes de plastilina. L'any 1964 va iniciar una relació d'amistat amb l'escultor Domènec Fita que donaria com a resultat una sèrie de documentals sobre l'obra de l'artista com *Llausor* (1968), *La ceràmica d'en Fita 1955-1975* (1975) o *Fita escultor* (1980), així com altres propostes conjuntes en l'àmbit de la fotografia i les arts plàstiques. L'any 1999 realitzà el seu darrer documental etnològic *Transhumància*, i un any més tard començà a realitzar les seves filmacions en vídeo. Pel que fa a la seva producció fotogràfica, aquesta també es mou entre la captació dels paisatges del seu entorn (principalment de Vilobí d'Onyar) i el seu interès per l'experimentació com es pogué veure reflectit en l'exposició fotogràfica *Del purisme fotogràfic als mètodes alternatius*, a la Galeria ExpoArt de Girona el 1987. Malhauradament, part de l'obra de Puigvert es va perdre en les inundacions que el 10 d'octubre de 1962 van afectar la població de Vilobí. Aquell dia el riu Onyar es va desbordar (tot i que només van haver de lamentar-se danys materials) i va inundar l'espai de darrere la farmàcia on Joaquim Puigvert guardava gran part del material fotogràfic i fílmic. Es creu que es van perdre entorn d'uns 5.000 negatius fotogràfics, a més d'algunes pel·lícules com el tríptic fílmic *El Suro* o *El Pelegrí de Tossa*. Puigvert formà part de la Secció de Cinema Amateur de l'Agrupació Fotogràfica de Catalunya des de 1954 i del col·lectiu Amics del cinema (1954-1955). Ha rebut premis a les seves obres en un bon nombre d'ocasions. També és autor d'alguns articles sobre cinema com el treball *Aproximació a l'ús etnogràfic de la fotografia i el cinema*, publicat a les IV Jornades Imatge i Recerca (1996) que organitza l'Ajuntament de Girona. L'any 2004 la ciutat de Girona li dedicà tres exposicions *Puigvert / Fita, imatges d'una amistat* (Fundació Fita), *Puigvert fotògraf* (Sala d'exposicions del Museu d'Història de la Ciutat) i *Puigvert cineasta* (Sala d'exposicions temporals del Museu del Cinema), a més de la que es va realitzar a Vilobí, el seu poble natal, intitulada *Puigvert, la memòria d'un poble* (Centre Cultural Can Ruscada). El mateix any la Fundació Fita va publicar una monografia sobre la seva obra titulada *Puigvert, 65 anys d'imatges*.
- 2.3 L'obra fílmica de Puigvert ha estat custodiada per l'autor fins el 1997, data a partir de la qual en fa donació al Centre de Recerca i Difusió de la Imatge (CRDI) en diferents etapes, fins a completar un total de 34 pel·lícules i 5 vídeos. Sabem que una part de l'obra fílmica de Puigvert va quedar destruïda el 10 de gener de 1962 en les inundacions que van afectar el laboratori que tenia al costat de la seva farmàcia de Vilobí d'Onyar. Un

cop ingressades al Centre de Recerca i Difusió de la Imatge (CRDI), les pel·lícules han estat telecinades i se n'han fet còpies per a la consulta. L'any 2005 es va dur a terme la catalogació de les 23 pel·lícules realitzades en el període 1953-1999 i un any més tard es va dur a terme un projecte per permetre la consulta del catàleg a més d'una mostra de 30 segons de cada pel·lícula a través del web. L'any 2010 s'ofereix ja la possibilitat de consultar en línia la pel·lícula sencera. L'any 2016 es van catalogar les pel·lícules de la darrera donació.

- 2.4 Donació de Joaquim Puigvert i Pastells en diverses fases des de 1997.

3 ÀREA DE CONTINGUT I ESTRUCTURA

- 3.1 El fons aplega 34 pel·lícules rodades en 9'5 mm, 16 mm i Super 8, datades entre els anys 1953 i 1999, i 5 vídeos, en DVD, datats entre 2000 i 2002. La majoria són pel·lícules documentals de temàtica etnològica o antropològica on es mostren les tradicions artesanals i agrícoles del medi rural. També hi ha curtmetratges experimentals, documentals de viatges i altres documentals com els dedicats a l'obra de l'escultor Domènec Fita o als capitells romànics de la catedral de Girona.
- 3.2 No s'ha procedit a cap eliminació.
- 3.3 No es preveuen nous ingressos.
- 3.4 Existeix un quadre de classificació que reflecteix els dos grups en què es divideix l'obra fílmica de Puigvert, d'una banda el que fa referència a la cinematografia documental i, de l'altra, el que es refereix a la cinematografia artística.

4 ÀREA DE CONDICIONS D'ACCÉS I ÚS

- 4.1 Lliure accés a la consulta.
- 4.2 L'Ajuntament de Girona en deté tots els drets d'explotació d'acord amb el conveni de donació i els terminis que estableix la legislació i n'autoritza la reproducció sota les condicions establertes en cada cas pel Centre de Recerca i Difusió de la Imatge.
- 4.3 De les quatre pel·lícules parlades, tres són en català i una en castellà (*De Eva a Maria*). La majoria de les pel·lícules tenen títols en català.
- 4.4 Les pel·lícules originals en suport fílmic requereixen un projector de cadascun dels formats (9,5 mm, 16 mm i Super 8) per a la seva reproducció. Per als màsters en vídeo digital cal un aparell reproductor Betacam Digital. Per a les còpies de consulta cal un aparell reproductor de DVD-Vídeo o un ordinador amb un programa per a la reproducció de DVD-Vídeo, per als DVDs, i un programa per a la reproducció de fitxers de vídeo WMV (Windows Media Player) per a la consulta al web.
- 4.5 Els originals fílmics es troben, aparentment, en un bon estat de conservació.
- 4.6 El catàleg vigent és de 2016. Es pot consultar a l'adreça:
<http://www.girona.cat/sgdap/cat/consulta.php> on s'accedeix també a la fitxa descriptiva a nivell d'unitat documental i al document sencer en línia.

5 ÀREA DE DOCUMENTACIÓ RELACIONADA

- 5.2 Les pel·lícules han estat digitalitzades en format Betacam Digital, i fitxers de vídeo en HD (MOV Apple ProRes). També se n'han fet còpies en baixa resolució per a la seva consulta al web.
- 5.3 No existeixen unitats de descripció relacionades amb el fons.
- 5.4 *Bibliografia:*
Puigvert, 65 anys d'imatges. Girona : Fundació Fita, 2004.
Joaquim ROMAGUERA i RAMIÓ. *Silenci, rodem! : història del cinema a les comarques gironines.* Girona : Col·legi de Periodistes de Catalunya. Demarcació de Girona, DL 2005.
Josep COLL I PUJOL. Puigvert, 65 anys d'un regal. A *Revista de Girona*, núm. 224 (2004), p. 13
Xevi PLANAS I CASAMITJANA. *Joaquim Puigvert, el fotògraf de Vilobí.* A *Revista de Girona* núm. 167 (1994), p. 20-25

6 ÀREA DE NOTES

7 ÀREA DE CONTROL DE LA DESCRIPCIÓ

- 7.1 Descripció realitzada per Pau Saavedra, sota la direcció de Joan Boadas. La revisió ha anat a càrrec de David Iglésias.
Per a la descripció a nivell de catàleg s'han consultat les publicacions sobre l'autor i la seva obra relacionades en l'element 5.4.
- 7.2 Descripció feta seguint les recomanacions de la Norma de Descripció Arxivística de Catalunya (NODAC) i, pel que fa a l'estructuració i codificació de la fitxa de fons, la Norma Internacional de Descripció Arxivística (ISAD(G)).
- 7.3 2016 per al catàleg i 2016 per a la fitxa NODAC.